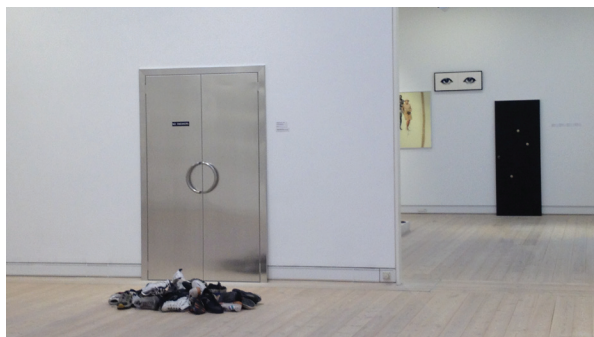

90'ERNES KUNSTNERE

Horsens Kunstmuseums faste samling

Sommer 2013

I begyndelsen af 1990'erne begyndte nye kræfter at røre på sig efter et årti domineret af maleriets genkomst og 'unge vilde' kunstnere som Erik A. Frandsen, Christian Lemmerz og Lars Nørgård.

90'ernes kunstnere tog nye medier og materialer i brug, og de vendte i nogen grad tilbage til det politiske. Samtidig videreførte de 80'erkunstnernes praksis med at genbruge kendte motiver og sammensætte dem uden hensyntagen til kulturel status, tid og kontekst.

Årets sommerudstilling tager som altid udgangspunkt i museets egen samling. Derfor viser vi et udvalg af de kunstnere, der var med til at tegne 90'erne. Samtidig følger vi op på de kunstnere, der satte dagsordenen i 80'erne, og hvis tidligste meritter kunne opleves på sidste års sommerudstilling 'Dengang i 80'erne'.

Tal R

Tal R blev kendt som 90'ernes 'gulddreng'. Allerede som akademistuderende fungerede han som professor ved kunstakademiet i Malmø og solgte sine malerier til skyhøje priser.

Tal R's malerier kan ved første øjekast virke spontane med deres kraftige farver og løbende maling, men faktisk er de meget stramt komponeret:

Kvadratiske, med et skarpt optrukket felt fornedet, et stort åbent felt foroven og klart afgrænsede cirkler.

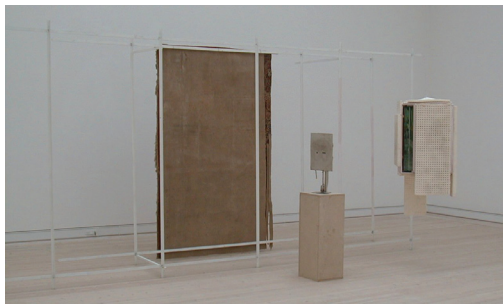
Motiverne kan til gengæld være nærmest hvad som helst. Fx er maleriet 'Ike og Ancher' et dobbeltportræt af Skagensmaleren Anna Ancher (til venstre med næbformet ansigt) og 1970'er-musikeren Ike Turner (til højre med vidt åben mund). De to har umiddelbart ikke andet til fælles end de runde former i deres frisurer – og så alligevel: Mens Anna Ancher i sin levetid kunstnerisk stod i skyggen af sin mand Michael Ancher,

er hun i dag mindst lige så værdsat. Og mens Ike Turner oprindeligt var drivkraften bag duoen 'Ike & Tina Turner', er han for længst blevet overhalet af sin tidligere partner. Trods deres vidt forskellige kulturelle tilhørsforhold ender Ike og Ancher altså i samme båd, når Tal R tvinger os til at gentænke de kategorier, vi normalt forstår verden igennem. Som publikum bliver vi sat på arbejde, og vi tvinges til at finde vores egen orden i en verden, der er lige så sammensat som patchworktæpperne på tunnel-installationen 'Uddannelsens' yderside.

Martin Erik Andersen og Signe Guttormsen

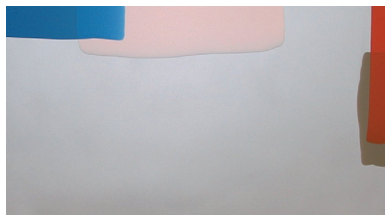
En eksperimenterende tilgang til materialerne er fælles for næsten alle kunstnere i Horsens Kunstmuseums samling, men måske i særdeleshed for Martin Erik Andersen og Signe Guttormsen.

'Topsy Turvy' betyder 'den omvendte verden', og i Martin Erik Andersens værk af samme navn er der da også vendt op og ned på tingene: Tæppet hænger lodret med det udskårne budskab "Rum er gennemsigtige fordi vi skal dø". Resten af rummet er netop gennemsigtigt, uden vægge og blot en slags ramme, man træder ind i; et udsat sted der ikke værner os mod verden udenfor. Til gengæld

er de sirligt udførte pomponer skærmet af efter alle kunstens regler. Endelig peges der med bronzeskulpturen direkte på processen bagved. Cire perdue er en klassisk støbeproses, og her er den 'med bygningsfejl' – noget der er skrøbeligt og kan gå galt. Martin Erik Andersen leger hermed med modsætningen mellem ude og inde, beskyttet og blottet, trygt og risikabelt.

Også hos Signe Guttormsen er der fokus på den håndværksmæssige proces, der ligger til grund for værket. Hendes udgangspunkt er arbejdet med fotografiet. I værkserien 'Spor' er fremkaldervæsken påsmurt med så

brede strøg, at vi tydeligt kan se, hvordan fotografierne er blevet til. Samtidig forestiller mange af dem ting, der har med flydende væsker at gøre: en løbende radiator, en spand der er læk osv.

I værket 'Matskive' har malingen fået lov at løbe med tyngdekraften i en proces der dog stadig i høj grad er styret af kunstneren. Fokus er da også på farverne og deres sammenblanding og samspil med hinanden. Titlens 'Matskive' henviser til en lille glasplade i spejlreflekskameraet, der har betydning for fotografiets skarphed – og 'Matskive' er netop et knivskarpt billede.

Elmgreen & Dragset

Michael Elmgreen og Ingar Dragset har gentagne gange prikket til vores normer og tilgang til etniske, sociale og seksuelle grupper, der falder udenfor det såkaldt 'normale' – senest bl.a med den mandlige havfrue 'HAN' på havnen ved Kronborg.

I 1995 påbegyndte de serien 'Powerless Structures', hvorfra værket med kondiskoene (se forsiden) stammer. Værkserien handler om magtstrukturer i samfundet – både de formelle og de uskrevne regler. Den lukkede dør med skiltet "No Sneakers" leder tankerne hen på et diskotek, der sorterer i, hvilke gæster de vil have indenfor – en praksis som mange nydanskere kan nikke genkendende til. Her er den skrevne regel, der skal legitimere udelukkelsen af bestemte gæster, kommet til kort: Gæsterne har nemlig bare taget de forbudte sko af.

Peter Neuchs og Peter Holst Henckel

Peter Neuchs og Peter Holst Henckel var to af hovedkræfterne bag det kunstnerdrevne galleri Baghuset, der var aktivt i perioden 1987-1992. Drivkraften var en ironisk distance til 80'ernes 'vilde' maleri. I stedet for at male billeder foretrak Baghuset-kunstnerne at arbejde med det, de kaldte 'appropriationskunst': De tilegnede sig ('approprierede') andres billeder og omsatte dem til nye formål. Peter Holst Henckels 'Butterfly Series' er et af de mest kendte eksempler på denne tendens. Værket er samtidig et markant eksempel på den tilbagevendende til det politiske, der fandt sted i 90'ernes kunst ovenpå de bevidst apolitiske 80'ere.

Henckel har også kredset meget om modsætninger: At se eller ikke at se, at være betragter eller selv blive betragtet, at stå udenfor eller selv være en del af værket.

Legen med modsætninger får et særligt twist i værket 'Two Young

Men': Her er den hvide kvinde Leni Riefenstahl, Hitlers tidligere film-skaber, der senere dokumenterede de afrikanske nubieres levevis. Ikke alene videreførte Riefenstahl her noget af den kropsæstetik, som hun havde dyrket i sine nazistiske film, blot med fokus på sorte i stedet for 'ariske' mennesker. Hun kigger også selv ned, mens hendes kameras 'øje' kigger på os. Og endelig er alt indrammet af historien om en blind mand, der bliver tævet ihjel, til dels fordi han ikke kan se.

Også hos Peter Neuchs leges der med modsætningerne, fx mellem det velkendte og det ukendte. Men i de to 'Fairy Tale Bearer'-værker spiller han også på de associationer, vi som betragtere har til helt almindelige hverdagsting: En barnestol minder om barndommens uskyld, et bonsaitræ er resultatet af mange års kærlig pleje, et par uldne strømpebukser er måske 'farmor-agtige' osv. Hvad sker der i os, når hverdagstingene opfører sig anderledes? Hvor gør vi af os selv, når det velkendte pludselig er helt forkert?

